

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 80—
za pol leta " " 45—
za četrt leta " " 22 50
za en mesec " " 7 50

za inozemstvo:
celoletno " " Din. 150—
mesечно " " 12 50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " Din. 10—
v inozemstvu " " 20—

Posamna štev. 50 par.

SLOVENE C

Cene inseratom:
Enostopna petlin vrsta mali
oglas po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvešči
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKSZ.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni listi ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 9.011, sarajev 7563, praške in dunaj 24.797

Redukcija uradništva.

Ljubljana, 4. jan..

Vse napovedi radikalno-demokratske vlade, naj zvane še tako lepo in naj obe-
tajo sama nebesa na zemlji, sprejema naša
javnost skeptično. Ni to zdravo razmerje
med ljudstvom in vlado, vendar je neza-
upanje ljudstva utemeljeno in temelji na
izkušnji. Dobrobit in konsolidacija države
sta v veliki meri odvisna od dobre uprave,
ki si je ni mogoče misliti brez dobrega
uradništva. Uradništvo pa svoji nalogi ni
kos, ako ne zavzema tistih mest, za katera
je kvalificirano; in četudi ima država le-
po število dobro kvalificiranega uradni-
štva, se uprava ne bo zboljšala, ako se na-
meščajo, premeščajo in odpuščajo uradni-
ki po svoji strankarsko-politični in ne po
svoji strokovni kvalifikaciji. Ni samopo-
sebi najhujše gorje, ako se vlada poslu-
žuje uradništva v dosego političnih ciljev,
ako so ti cilji državno-politični in ne stran-
karsko-politični. Toda najostrejšo obsodbo
zasluži praksa, ki so jo prevzele od srbi-
janskih strank tudi prečanske stranke, da
se poslužujejo državnega uradništva v
strankarskopoliitične svrhe in s tega vidi-
ka uradništvo nastavlja in odstavljajo.
To je korupcija najgorje vrste z naravnimi
zlemi posledicami: uradništvo se korum-
pira, poleni na račun strankarske pripad-
nosti in se po tej poti število uradništva
čezmerno množi, uprava pa trpi in ljudstvo
kolne.

Zdi se, da so sedanje vladne stranke
v tem oziru izgubile vsak čut sramote. Kaj
naj rečemo o demokratih in radikalih, ki
se brez vsakega sramu pred javnostjo po-
gajajo za ključ, po katerem naj se namesti
radikalno in demokratsko uradništvo. Pri
zadnjem pogajanju so se po hudi borbi po-
godili za radikalno-demokratski ključ 9:7.
S tega, za vladne stranke edino merodaj-
nega vidika je vsakomur jasno, kako da
se je uradniški kader v naši državi po-
množil na visoko število nad 200.000, ki
stane državo do dve in pol milijarde di-
narjev ali deset milijard kron na leto, pa
kljub temu uprava — predvsem v mini-
strstvih — ne funkcionira.

Vlada napoveduje, da bo zmanjšala
število uradništva, ostalo uradništvo pa da
bo bolje plačala. Načelo je gotovo dobro,
toda verjamemo pa prav nič, da bi vlada,
ki sistematično goji korupcijo v uradni-
štvu, ta načrt pošteno izvedla, predvsem
pri tistem delu uradništva v ministrstvih,
ki je prišlo tja na svoja mesta zgolj iz raz-
logov strankarske ali »porodične«
pripadnosti in katerega edini posel je, prejemati
mesečne plače, piti v uradu turško kavo
in pušiti cigarete. V tej domnevi nas potr-
juje predlog ministra dr. L. Markovića, da
naj bo uradništvo odgovorno edini in zad-
nji inštanči državnemu svetu. Ta predlog
ne bo v zbornici dobil večine, kakor je tu-
di ni v odboru, vendar govori cele knjige.
Še bolj nas pa potrjuje v tej domnevi
praksa. V finančnem ministrstvu je v ne-
kem oddelku že odslovil demokratski na-
čelnik Petrovič uradništvo, ki ne pripada
demokratski stranki, a demokratsko urad-
ništvo je pustil na njihovih mestih, tudi
take, katerih kvalifikacija obstoji v pitju
turške kave in pušenju cigaret. Quousque
tandem?

Iz zakonodajnega odbora.

Belgrad, 4. januarja. (Izv.) Na današnji
seji zakonodajnega odbora so razpravljali
o zakonskem načrtu glede organizacije dr-
žavnega sveta in upravnih sodišč. Seji je
prisostvoval tudi dr. Laza Marković.
Dr. Marković je predlagal, naj bo dopustna
pritožba proti uradnikom, ki so podrejeni
direktno ministru, samo na državni svet.
Proti temu predlogu je ovoril dr. Šim-
rak, ki je naglašal tudi za upravno postop-
panje potrebo inštanč. Sprejeta je bila
končno določba, naj bo možna pritožba
tudi na ministra in šele potem na upravno
sodišče. Odbor je predelal prvih 30 para-
grafov predloženega zakona.

NOVA TURŠKA OFENZIVA.

Rim, 4. jan. Iz Carigrada se poroča,
da nameravajo Turki začeti ofenzivo proti
Grkom.

Dr. Momčilo Ninčić — minister vnanih zadev.

Belgrad, 4. januarja. (Izv.) Kakor zna-
no je ministrski predsednik g. Nikola Pa-
šić kandidiral za ministra vnanih zadev
dr. Momčilo Ninčića, bivšega finančne-
ga ministra. Tej kandidaturi so se demo-
kratje uprli, ker bi na ta način bilo kršeno
prvotno število razmerje med radikal-
skimi in demokratskimi ministri in so še
včeraj poleg zahteve po ustanovitvi poseb-
nega parlamentarnega odbora govorili o
načrtu, naj bi postal minister vnanih za-
dev dr. Voja Marinković (sedaj minister

notranjih del), radikali pa bi dobili mini-
strstvo notranjih del. Radikali na ta načrt
niso pristali. Danes je demokratski klub
imel dopoldne ob 10. uri sejo, kjer so de-
mokratje po mestoma jako burni debati
pristali na Pašičev predlog. Kakor se go-
vori, je igrala tudi pri imenovanju dr. Mom-
čila Ninčića za ministra vnanih zadev jako
važno vlogo »bela roka«. O dr. Ninčiću
je splošno znano, da spada med intimne
goste kraljeve, čegar zaupanje uživa v vi-
soki meri.

Amerika proti Franciji.

London, 4. jan. Resolucija, ki jo je po-
slanec Reawes predložil ameriški repre-
zentančni zbornici, veli med drugim: Was-
hingtonska konferenca je pokazala, da go-
tovo države, ki so upnice Amerike, izdaja-
jo velike svote za pomnoževanje oboro-
ževanja na morju. Zedinjene države popol-
noma razumevajo težkoče, s katerimi se
ima boriti Evropa in je pripravljena, fun-
dirati evropske dolgove, ako bi se za to
pojavi potreba. Toda ako Francije ne
ganejo prošnje človeštva po svetovnem
miru in namerava ta država svoje podmor-
nike celo še pomnožiti, je za Ameriko pri-

šel čas, da računa s trenutnim položajem.
Francija ima vojsko, ki je večja, kakor ona,
ki jo je imela Nemčija pred vojno. Franci-
ja ne odklanja samo zmanjšanja svoje voj-
ske, nego vztraja celo na popolni svobodi,
da jo še pomnoži. Stališče Francije glede
povečanja mornarice pomenja izdarek sto-
tin milijonov dolarjev. S takim oboroževal-
nim programom se gotovo ne bo bavila
država, ki se nahaja v finančnih stiskah.
Ameriški narod mora z vso pravico vztra-
jati na tem, da se francoski program iz-
vede s francoskim in ne z ameriškim de-
narjem.

Vojno ministrstvo ni proti »Orlom«.

Belgrad, 4. jan. (Izv.) Nekaj časa sem
se opazal, da gotovi oficirski krogi — ne
vsi — preganjajo vojake-orle, mesto da bi
bili veseli, da imajo še kaj poštenih fantov.
Ker se zadnji čas te vesti množe, je inter-
veniral v ponedeljek, 2. t. m., predsednik
Jugoslovanskega kluba dr. Anton Koro-
šec pri vojnem ministru Zec v ču med
drugim tudi v tej zadevi. Vojni minister
mu je zagotovil, da vojno ministrstvo nik-
dar ni izdalo kakšnega odloka, ki bi bil na-
perjen zoper orlovstvo in Orle. Če bi se
kjer godile vojakom-Orlom krivice, naj eno-
stavno nastopijo pot pritožbe. Vojna upra-
va se zaveda, kako velikega pomena za
armado in državo je orlovstvo.

POLITIČNO POTOVANJE DR. MARKO- VIĆA.

Belgrad, 4. januarja. (Izv.) Dr. Laza
Marković odpotuje jutri zvečer v Zagreb,
kjer bo ostal za božične (pravoslavne)
praznike. Njegovo potovanje ima političen
pomen. Dr. Marković bo stopil v stik z
zastopniki hrvatskega bloka, poskusil pa
bo tudi z reorganizacijo radikalne stranke
na Hrvatskem.

ZAGREBSKI NAMESTNIK PRI FINANČ- NEM MINISTRU.

Belgrad, 4. jan. Pokrajinski namest-
nik za Hrvatsko in Slavonijo g. Demetro-
vić je imel danes daljšo konferenco s fi-
nančnim ministrom dr. Kumanudijem, na
kateri je poudarjal potrebo povišanja do-
datkov na plače občinskim uradnikom v
Hrvatski in Slavoniji. G. minister je ob-
ljubil, da bo potrebne vsote za te dodatke
realiziral s 3 in pol milijona dinarjev, ki
se bodo dobili od dela 10 odstotnega dav-
ka na takse, ki je predviden za to leto.
Danes dopoldne je g. namestnik posetil
tudi prometnega ministra ter mu naglašal
potrebo, naj se čimprej začne s popravili
v pristaniščih v Bakru in Martinšćici. Mi-
nister je obljubil, da bo storil vse potreb-
ne korake. Nato je g. namestnik zaintere-
siral g. ministra o potrebi dela na progi v
Rogaško Slatino. Za ta prometna popra-
vila je že predviden kredit v tem minist-
stvu.

ZOPET RAZCEP MED SOCIALISTI?

Belgrad, 4. januarja. Kakor javlja da-
našnji »Balkan«, preti izbruhniti med so-
cialističnimi strankami, ki so se bile re-
davno ujediniše, nov razkol. Vzrok razkola
bi bila oseba V. Koraća, katerega dolže,
da je od vsega početka pomagal le demo-
kratom.

BANCO ITALIANA DI SCONTO.

Vodstvo kr. italijanske delegacije v
Ljubljani nam sporoča: Novice radi situ-
acije italijanskih bank, katere so bile ob-

javljene v raznih tukajšnjih časopisih, so
brez prave podlage in pretirane. Brzjav
iz Rima obveščajo, da momentana vstavi-
tev plačil »Banco Italiana di Sconto«
nima nikake zveze na druge enake institute, od
katerih solidnost je osigurana. V prihod-
njih dneh bo zopet tudi »Banco Italiana
di Sconto«
odprta in bo zopet poslovala.

Češko posojilo Avstriji.

Dunaj, 4. januarja. (Izv.) Z ozirom na
vesti, da je ob priliki zadnjega sestanka v
Lanah bilo tudi dogovorjeno, da bo Češka
posodila Avstriji 500 milijonov čeških
kron, javljajo iz Prage, da se je o denarni
pomoči Avstriji res govorilo, toda le po-
gojno. Češka vlada b odala Avstriji poso-
jilo, če se posreči Češki zaključiti v Angliji
investicijsko posojilo v znesku 5 milijonov
funtov.

KLIC PO VARČNOSTI.

Praga, 4. januarja. (Izv.) V češkoslo-
vaškem parlamentu bodo zahtevali opozi-
cionalni poslanci natančno revizijo dohod-
kov vseh parlamentarcev, ki so obenem
tudi državni uradniki, in bodo zahtevali,
da se ukine sistem dvojnih plač. Zahtevali
bodo znatno redukcijo števila državnih
avtomobilov.

DR. ŠRAMEK OZDRAVEL.

Praga, 4. jan. (Izv.) Znani češki pa-
lamentarjec in minister dr. Šramek je to-
liko okreval, da je sanatorij že zapustil,
vodstva poslov v ministrstvu pa še ne pre-
vzame.

MOBILIZACIJA DVEH LETNIKOV V RUSIJI.

Pariz, 4. jan. Kakor poročajo listi iz
Moskve, je sovjetska vlada baje sklenila,
da v vsej Rusiji mobilizira dva letnika.

AMERIKA ZA VOJAKE.

Pariz, 4. jan. V ameriški reprezentančni
zbornici je bil včeraj predložen zakonski
načrt, po katerem naj se vsote, ki jih za-
vezniki dolgujejo Zedinjenim državam, z
obrestmi vred takoj po povračilu razdele
med vojake, in sicer polovica med ameriš-
ke, polovica pa med angleške, francoske,
belgijske, italijanske in portugalske vo-
jake.

DR. BENEŠ O SMERNICAH SVOJE POLITIKE.

Pariz, 4. jan. V razgovoru s praškim
korespondentom lista »Gaulois«
je ministrski predsednik dr. Beneš povdaril, da je
zasledoval dve smernici, namreč popolno
izvedbo mirovnih pogodb in odpravljenje
stoletnih animoznosti, da se uresniči ob-
nova Srednje Evrope. Zato se je ustvarila
mala ententa in se je češkoslovaška pri-
bližala Avstriji. Končno je povdaril dr.
Beneš, da trgovska pogodba med Avstrijo
in češkoslovaško ne vsebuje ničesar, kar
bi dalo Italiji povod za skrb.

Naša finančna politika.

(Govor dr. Šimraka dne 30. dec. 1921.)

V seji narodne skupščine dne 30. de-
cembra m. l. je poslanec Jugoslovanskega
kluba dr. Janko Šimrak pri proračun-
ski razpravi izvajal:

Najprej treba ugotoviti, da je bila na-
ša finančna politika nestalna, da se je v
njej preveč eksperimentiralo. Začeli smo
že l. 1918., ko smo žigosali kronske novčan-
nice, potem pa lepili nanje potvorjene
in prave znamke; končno smo izvršili za-
meno po 1 : 4, ki ni bila dobra ne z našega
gospodarskega stališča ne s stališča notra-
njega zadovoljstva v državi. Tako je šlo
vse do današnjega dne, ko nimamo sklep-
nega računa. Vsako tudi najmanjše pod-
jetje mora koncem leta napraviti svojo bi-
lanco in točno poznati svojo aktivo in pa-
sivo. Samo naša država nima bilance že
od l. 1913.

Finačnik dr. Kumanudi.

Kako nestalna je naša finančna poli-
tika, se je moglo lepo videti v zakonodaj-
nem odboru. Dobili smo brez števila raz-
ličnih odredb, od katerih so bile mnoge
druga nasproti drugi protislovne. Po kak-
šnih potih je hodila naša finančna politi-
ka, zadosti ilustrira posojilo, ki smo ga
hoteli najeti v inozemstvu, da z njim iz-
boljšamo svojo valuto, pridemo vsaj za silo
v proračunsko ravnotežje in sploh izbolj-
šamo svojo gospodarsko moč.

Navada je, da pošlje vlada, kadar se
sklepajo taka posojila v inozemstvu, svoje
strokovnjake do inozemskih finančnikov,
da prouče tla, da-li bo mogoče dobiti po-
sojilo in pod kakimi pogoji. Pri nas je pa
bilo čisto drugače. Naš finančni minister
je najprej v finančnem odboru podal eks-
pozé, v katerem je na najtemnejši način
orisal naše finance; to se je razneslo ne
samo po naši državi, ampak tudi po tujini.
Ko je to izvršil, se je gospod finančni mi-
nister odpravil v tuji svet, da sklene po-
sojilo. Ob sebi se razume, da pogoji za po-
sojilo niso mogli biti sijajni, ko je vsak ve-
del iz uradnega poročila gospoda finanč-
nega ministra, da so naše finance raz-
dejane.

Kaj je s posojilom?

Gospod finančni minister nam povó-
dom svojega govora o dvanaestih ni ni-
česar povedal, kaj in kako je prav za prav
bilo s tem posojilom. Čitali smo v listih,
da je bil g. minister v Londonu, odkoder
je odšel v Pariz, da je iz Pariza zopet šel
v London pa nazaj v Pariz, a lepega dne
se je pojavil v Belgradu. (Dr. Kumanudi:
Ni tako!) Ravnotako smo čitali, da je ob-
vestil ministrskega predsednika g. Pašića
in da je o tem poročal klubu, a mi nismo
o tem dalje ničesar čuli. (Klic: Obetal je
objaviti. Dr. Šečerov: Tudi to pride.) Vsi
se spominjamo, da je proti vsemu temu
postopanju oziroma proti oddaji posojila
v inozemstvu dvignil svoj glas v časopisih
g. Mijatović. Službeno so se njegove na-
vedbe kratko dementirale, a do današnje-
ga dne nam niso pojasnili, kaj je na celi
ti stvari. Ali ima morda g. minister pose-
ben razlog, da nam ne pove, kaj je z od-
dajo tega posojila? Potem naj enostavno
izjavi, da tega ne more vreči v javnost,
ker bi to škodilo finančnemu položaju na-
še dežele, in mi opozicionalci se bomo s
tem zadovoljili.

Moratorij.

Ena stvar me je te dni najbolj začudi-
la, a to je, da se je celo v ministrskem
svetu razpravljalo o moratoriju. Kdo je
zahteval ta moratorij? Zahtevali so ga
belgrajski trgovci, ki so v svojih skladiščih
nakupili ogromno blaga, da bi kasneje
z njim špekulirali. To blago so nakupili
v tujini, a sedaj, ko je valuta padla, so
menili, da je najbolje, če izgubo njihove
prevelike špekulacije plača država. Ako
bi se ta stvar izvršila, potem to ne bi po-
menilo samo popolnega propada našega
kredita v inozemstvu, ampak tudi delni
državni bankrot.

Ena izmed »Komisije«.

Ne vem, ali je g. finančnemu ministru
znano, da smo pred približno enim letom
ustanovili komisijo za zameno denarja v
izpraznjeni Dalmaciji. Predsednik te ko-
misije dobiva po 120 dinarjev na dan in
vsak član po 100 dinarjev dnevno. Ta ko-

misija dela, kakor se mi zdi, že leto dni. To ni komisija strokovnjakov. Zamenjava denarja se navadno izvršuje na davčnih uradih, ker so ti najbolj sposobni za to delo. Ni bilo torej treba ustanavljati take komisije, da tekmo dolge dobe opravi ta posel. Znano mi je, da so Italijani v Istri in Gorici postopali na drug način. Poslali so enega uradnika, ki je davčnim uradom prinesel nove novčanice in jih zamenjal za stare. Tako je bila cela stvar rešena v nekoliko dneh. A pri nas se ta zamenjava vrši že celo leto. Mislim, da bi mogel gospod finančni minister tej nezakonitosti napraviti konec.

Izenačenje plač in davkov.

Tu so se razni gospodje pritoževali, da še niso izenačene plače uradnikov v državi in tudi ne davki. Mislim, da se bo ta stvar tako dolgo zavlčevala, dokler v finančnem ministertvu na važnih mestih ne bodo sedeli tudi Hrvati in Slovenci. V finančnem ministertvu je 900 uradnikov in med temi samo 7 Slovencev in do 12 Hrvatov. (Radikalec Čeda Kostić: To je plemenska politika. Hrvatje so v Zagrebu na finančnem ravnanju.) Nikakor nočem uradnikom v finančnem ministertvu očitati morda kaj nepoštenega, toda ti ljudje ne poznajo razmer, ki so v Hrvatski, Bosni in Hercegovini, v Dalmaciji in Sloveniji. V finančnem ministertvu bi bilo treba nastavljati take uradnike, ki poznajo razmere v posameznih krajih. Potem bi vse delo v finančnem ministertvu bolje uspevalo in ne bi bilo toliko tožba iz pokrajini onkraj Save in Donave. Znano je, da žive Srbi v Bosni in Hercegovini, pa tudi na Hrvatskem in ti Srbi zahtevajo isto kakor Hrvati. Zato naj nihče ne smatra, kakor da govorim s plemenskega stališča.

Minister se vežba.

Kot opozicionalec moram odkrito in lojalno reči, da je naš finančni minister pošteni, kakor bi rekli mi Zagrebčani, in da se on včasih ne vozi v uradnem avtomobilu; toda na drugi strani pa moram reči, da on svojih teorij v praksi čisto ne zna uporabiti. Treba torej, da se malo vežba. Hvala Bogu, doslej so se tudi drugi finančni ministri vežbali, a reči se more, da se pri nas vsi vežbajo, začenši od g. ministrskega predsednika pa do poslednjega državnega uslužbenca.

(Dalje sledi.)

Ruske finance.

Iz Moskve se brezčičnim potom poročajo: Zlati rubel je danes vreden 100.000 sovjetskih papirnatih. Leta 1922 bo ruska vlada izdala za 230 milijonov zlatih rubljev papirnatega denarja. Skupna emisija papirnatega denarja je dosegla v letu 1921 enajst trilijonov (?) in 900 milijard papirnatih rubljev.

Na IX. vsruskem kom. kongresu je Kresinski poročal o finančni politiki in državnem proračunu. Padanje denarne veljave treba ustaviti potom počasne, na točenem preračunanju dohodkov in stroškov države sonečje omejitve emisije. Glavni vir dohodkov tvori davek na industrijo, ki je do 25. decembra 1921 prinesel državi 46 milijard rubljev. Ostali davki so znašali 62 milijard rubljev. Dohodki od železnic in paroplovstva so znašali od avgusta do decembra 264 milijard rubljev. Dohodki poštne in brzojavne uprave so do decembra dosegli vsoto 304 milijard rubljev, od katerih pa 284 milijard pravzaprav ne pride v poštev, ker značijo račun pošte erarju samemu.

Za leto 1922 se računa na sledeče dohodke v zlati rubeljski veljavi: Direktni davki 37,5 milijonov, indirektni davki 30, carina 9,5, transport, pošta in brzojav 98,5, vrednost naturalnega davka od kmetijstva se ceni na 400 milijonov.

Zal se nam nič ne poroča o stroških, ki glasom drugih poročil visoko presegajo dohodke; le da točno število ni znano.

Politično-gospodarsko zblizanje med Rusijo in Nemčijo.

Vprašanje politično-gospodarskega zblizanja med Rusijo in Nemčijo je postalo zelo aktualno. V zvezi s tem so velike osebnostne izpremembe, ki so se koncem starega leta izvršile v oddelku za vzhodne zadeve pri ministertvu zunanjih poslov v Berlinu.

Kakor znano, se zgolj še Francija upira priznanju sovjetske republike. To pa v glavnem zato, ker ima še od caristične Rusije tirjati okoli 20 milijard. Sicer je Ljening voljan ta dolg priznati, toda pod nekaterimi pogoji, ki francoskim upnikom niso všeč. Ko se Rusija s Francijo in Anglijo dogovori, bo temu skoro gotovo sledilo tudi politično priznanje sovjetske vlade.

Pri tem pa bo prizadeta Nemčija. — Francozi predlagajo namreč Rusiji naj odstopi Franciji vojno odškodnino, katero ima pravico na podlagi § 116 in 117 mirovne pogodbe od Nemčije zahtevati, kar bi imelo seveda za posledico, da bi Rusiji bilo treba izplačati Franciji od carističnih predvojnih dolgov: 0. Ruski sovjet se sicer še brani ta pogoj sprejeti, toda zelo verjetno je, da končno privoli v ta aranžma ali vsaj v podobno rešitev.

Zato je v največjem interesu Nemčije, da svoje gospodarske zveze z Rusijo, ki so relativno zelo živahne, čimbolj utrdi, da ne bo zopet na škodi.

AMERIKA IN GOSPODARSTVO V EVROPI.

London, 4. jan. Reuterjev urad javlja iz Washingtona: Predsednik Harding in njegovi ministri so se dve uri posvetovali o gospodarskem položaju v Evropi. Uradno se sporoča, da ni bil storjen noben sklep glede politike Amerike v vprašanju udeležbe evropske konference. Evropske velesile doslej še niso poslale predsedniku Hardingu nobenega uradnega ali poloficielnega predloga glede udeležbe.

BOLJSI POLOŽAJ V EGIPTU.

London, 4. jan. Iz Egipta se poroča, da se položaj vidno boljša. Vojaške varnostne odredbe ostanejo še dalje v veljavi.

IRSKI PARLAMENT SPET ZBORUJE.

Dublin, 4. jan. Irski parlament je zopet začel razpravljati o angleško-irskem dogovoru. Več govornikov je izjavilo, da je razpoloženje za ratifikacijo v deželi ugodno, celo v mestu Corku, ki velja kot trdnjava sinfajnovcev.

BRIAND O FRANCOSKO-ANGLEŠKI ZVEZI.

London, 3. jan. »Daily Mail« objavlja nastopne izjave, ki jih je dal ministrski predsednik Briand, preden je odpotoval v Cannes: Ključ evropskega položaja je v varnosti Francije. Zveza Velike Britanije in Francije, ki se nam ni obljubila, bi bila najboljši dokaz, da naš ladijski program ni naperjen proti našim angleškim prijateljem in da bi se proti njim tudi nikdar ne mogel naperiti. Je podlaga, na kateri bi se mogla zgraditi obnova Evrope, da bi postala res trajna. Sklenimo torej najprej

trajno zvezno pogodbo med Veliko Britanijo in Francijo, kateri se lahko polagoma pridružijo druge zvezne pogodbe, ki bi pritegnile tudi druge zaveznike, morda na podlagi formule za dogovor glede Tihega oceana. Francosko-angleška zveza pa mora biti jedro in temelj vseh drugih dogovorov.

ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI V RUSIJI.

Moskva, 4. jan. Zakon o zavarovanju proti bolezni predvideva oddajo tri do pet odstotkov od delavskih mezd po poklicu. Plačevalci morajo delodajalci. Zdravila, katera predpišejo uradni zdravniki, se morajo slej ko prej dajati brezplačno, zdravila pa, ki jih predpišejo privatni zdravniki, se morajo plačati.

PROTESTNO ZBOROVANJE NA DUNAJU

Dunaj, 4. jan. (Izv.) Danes so priredili nemški nacionalci protestni shod proti zaključitvi avstrijsko-čehskega sporazuma v Lani in pozdravljali Nemce iz sudetskih dežel. Shoda se je udeležilo samo malo število dijaštva. Do incidentov ni prišlo.

Politična novica.

+ Redukcija uradnikov. Ker se uradniške draginjske doklade ne izplačajo, če se ne reducira število uradnikov, so demokrati in samostojneži sklenili, da reducirajo najprej v svojih vrstah. Kot prva prireda v poštev Dolfe Ribnikar in Sancin ki podasta, kakor čujemo, ostavko na svoje službeno mesto, ker nista popolnoma usposobljena. Prav tako obljubljajo stari demokrati učitelji, n. pr. Jaka Dimnik in drugi, da pojdejo v pokoj. Naši poslanci se pa opozarjajo, da govore demokratski uradniki, da se bo odpustilo le uradništvo, ki ni pri JDS, SKS in RS. To bo še korupcije!

+ O ministru dr. Gregorju Žerjavu je napisal znani Krsta Cicvarič v »Beogradskem Dnevniku« od 2. t. m. uvodni članek, iz katerega posnemamo sledeče stavke: »Mi imamo tri talentirane državnike: prvi je Svetozar Pribičević, drugi je Voja Marković, tretji pa je dr. Gregor Žerjav. Ti so najmočnejši med današnjimi parlamentarci in najboljši predstavniki naše današnje politične generacije.« (Kaj bo rekel na to g. Pucelj? Op. ur.) — Vpliv dr. Žerjava je vsak dan večji, tako da moremo reči, da je Žerjav najvplivnejša osebnost med našimi parlamentarci, t. j. človek, ki ga najmočnejše čutimo v našem parlamentarnem življenju.« — Njegov vpliv izvira iz njegove naravne inteligence, visoke politične kulture in njegove nenavadne delavnosti, ki je naravnost fenomenalna. — Potem sledi Žerjavov življenjepis, katerega sledi kratka razlaga neuspehov demokratske stranke v Sloveniji. Za te neuspehe seveda ni odgovorna »fenomenalna Žerjavova delavnost«, ampak »slovenačka demokratska inteligencija nje dovoljno agilna.« Zaključuje članek tako-le: »Za državo bi bilo zelo koristno, če bi se v Sloveniji okrepila demokratska stranka, kar bi bilo prav tudi zaradi dr. Žerjava, ki je politično najbolj talentirani sin Slovenije.« — Vprašanje je le, če bo g. Cicvarič v Sloveniji hotel kdo verjeti in kakšne vsote je toplot prejel oziroma jih upa prejeti »Beogradski Dnevnik«.

+ Razkol v demokratskem klubu? Iz Beograda poročajo, da je izdal g. Svetolik Savič, glavni urednik »Balkana«, proglas na stare srbske samostalce, naj si zopet osnujejo svojo lastno »Samostalno stran-

ko«. Pravijo tudi, da začne v Belgradu v kratkem izhajati list, ki bi bil glasilo nove stranke. — Odcepitve starih srbskih samostalcev od demokratske stranke, kateri danes pripadajo, po našem mnenju ni nemogoča stvar, ker je v demokratskem klubu mnogo malkontentov; sumljivo pa je, da se je začel zanimati za uresničenje odcepitve baš g. Svetolik Savič. »Balkan« je namreč veljal doslej za glasilo radikalcev. Na drugi strani pa moramo pripomniti, da je zastopal »Balkan« vedno velikosrbsko strujo med radikali in delaj za ujedinjenje vseh Srbov.

+ K aferi polkovnika Vasića. Polkovnika Vasića, ki je tako dobro varoval državne koristi pri nakupu municije na Dunaju, da so mu dali na povratku v domovino častno policijsko spremstvo, bi bili postavili v vsaki pravni državi vsaj v preiskovalni zapor. Ne tako pri nas. V Belgradu sicer silno primanjkuje stanovanj, toda za tega gospoda so takoj našli v Resavski ulici udobno stanovanje, da nima predaleč do — oficirske kazine. Fiat iustitia!

+ Uradni dementi. Kakor doznava »Riječ«, se z uradne strani dementira vest, da bo ministrski predsednik Pašić posetil češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Beneša in da se bo na povratku zadržal nekaj časa na Dunaju v svrhu sklenitve pogodbe z Avstrijo.

+ Predvojno blago. Iz belgraiske »Politike« posnemamo: Takozvani »neukazni uradniki (imenovani brez dekreta od ministra, ne s kraljevskim ukazom) niso dobili 1. januarja plače, ker je finančno ministertvo zahtevalo od posameznih blagajnikov, ki so prišli v ministertvo po denar za izplačilo plač, naj podpišejo revers, da bodo oni sami povrnili denar, če bi bil kdo izmed »neukaznih« odpuščen iz službe na podlagi najnovejših vladnih ukrepov glede znižanja števila uradnikov. Trije »neukazni« so se prišli pritožiti v uradništvo »Politike«, kjer so dokazovali, kakšen greh da je, če se dela razlika med »ukaznimi« in »neukaznimi«, ker kaže praksa, da tudi za visoka mesta ni potreba baš mnogo šole. Sicer pa — pravi eden — je že res, da imam jaz samo dva razreda gimnazije, toda na predvojni gimnaziji, kar je vredno več kot današnjih šest razredov ali pa celo več kot sedanja matura. — Je tako, kakor s predvojnimi in z današnjim dinarjem, dostavlja »Politika«.

+ Fiasko washingtonske konference je čedaljebolj očividno. Okoli srede januarja odpotujejo vsi delegati domov. Ostanejo le še komisije, ki bodo »delale« dalje, to se pravi, reševale v podrobnostih vprašanja, ki niso bila rešena principiarno! Japonska ni odnehala niti v šantunskem vprašanju. Izkoristila je izvrstno nastop Francije, ki je več ali manj onemogočila rešitev razorožitvenega vprašanja. Francoski listi sami priznavajo, da so se vsled tega simpatije Amerike do Francije zelo ohladile. Najbrž pa ne bo tako hudo.

+ Glede gospodarske obnove Rusije je Ljening zagotovil člane IX. vsruskega kom. kongresa, da ne bo sprejel nobenih pogajanj z velesilami potom kakih posredovalcev, ampak se bo pogajal samo direktno in ne bo dopustil nobene ingerence kogarkoli v notranje zadeve Rusije. — Višji gospodarski svet v Moskvi je vladni priporočal, da podvoji diplomatično delavnost v svrhu gospodarske obnove Rusije s pomočjo ostale Evrope.

+ Izjave rumunskega ministra za Sedmograško. V novoimenovani rumunski vladi ima listino za Sedmograško Cains Bre-

Colomba.

32

Prosper Mérimée. — Poslovenil — I —.

To je bil trenutek splošnega razočaranja. Župan je očividno pobledel, Orso je nasršil oči, da se seznani s papirji, ki jih je zelo pozorno prebiral prefekt.

»Norčujejo se iz nas,« je znova zavpil Orlanduccio in ježno vstal. »Pojdimo, oče, nikdar bi ne smeli priti sem!«

Trenutek je zadoščal, da se je Barricini umiril. Zahteval je, da se pregledajo papirji; prefekt mu jih je ponudil brez besede. Tedaj je privzdignil zelena očala na čelo in preletel listine z navidezno še dosti mirnim izrazom, dočim ga je Colomba motrila z očmi prave tigre, ki preži na damjeka, ki se bliža iz gnezda svojih mladih.

»Toda,« je poskušal razlagati neso-glasje Barricini in si potegnili očala nazaj ter izročili listine prefektu, »poznal je dobroto pokojnega gospoda polkovnika... moral je misliti... da polkovnik prekliče sklep, da ga odslovi... Dejanjsko je ostal posestnik mlina, torej...«

»Jaz sem tista,« je rekla Colomba z zaničevanjem, »ki sem mu ga naklonila. Oče je umrl in v teh razmerah sem pač morala ohraniti uslužbenca.«

»Toda,« je poskušal ugovarjati prefekt, »Tomaso je vendar priznal, da je pisal pismo... to je jasno.«

»Meni je jasno le to,« se je vmešal Orso, »da v celi zadevi tiče strašne nezamrnost.«

»V potrdilo svojega ugovora imam tudi pričevanje teh dveh gospodov,« je rekla Colomba.

Odrpla je kuhinjska vrata in takoj sta vstopila v sobo Brandolaccio, bogoslovec bandit in pes Brusco. Oba bandita sta bila saj navidezno brez orožja; okrog ledij sta imela nabojne torbe, a pušk, ki je bistveno dopolnilo, nista imela. Vstopivši v sobo sta spoštljivo snela čepici.

Lahko si mislimo, kakšen vtinek je imela njuna prikazen. Župan je mislil, da bo padel znak; njegova sinova sta se junško zapirala proti njima išoč z rokami po žepih bodalca. Prefekt se je umaknil proti vratom, dočim je Orso zgrabil Brandolaccio za vrat in kričal:

»Kaj iščeš tu, potepuh!«

»To je zaseda,« je pil župan, skušajoč odpreti vrata, ki jih je Saveria od zunaj dvakrat zaklenila po naročilu banditov, kakor so pozneje izvedeli.

»Dobri ljudje,« je izpregovoril Brandolaccio, »ne bojte se me; saj nisem tak hudič kakor sem črn. Nič slabega ne nameravamo. Gospod prefekt, vaš ponižni sluga sem. — Dragi gospod poročnik, oprostite, vi me zadavite! Prihajamo sem kot priče. Govori torej, župnik, ti imaš namazan jezik.«

»Gospod prefekt,« je pričel bogoslovec. »Ne uživam časti, da bi me poznali. Moje ime je Giocanto Castriconi, bolj znan sem pod imenom župnik... Oprostite torej Gospodična, ki je nimam čisto bliže poznati, me je prosila, da vam dam pojas-

nila glede nekoga Tomasa Bianchi, s katerim sem bil skupaj v ječi zaprt pred kakimi tremi tedni v Bastiji. To torej vam hočem povedati...«

»Ne trudite se,« je rekel prefekt, »od človeka, kakor ste vi, ne maram ničesar slišati. Gospod della Rebbia, upam, da niste soudeleženi pri tej zaroti. Toda kdo je gospodar v hiši? Odprite ta vrata! Vaša sestra se bo morala najbrž zagovarjati radi čudnega razmerja, ki ga goji do banditov.«

»Gospod prefekt,« je pozivala Colomba, »blagovolište poslušati, kar vam pove ta človek. Vi ste zato tu, da izkažete pravico vsem in vaša dolžnost je iskati resnico. Govorite Giocanto Castriconi!«

»Ne poslušajte ga!« so Barriciniji zavpili vsi trije naenkrat.

»Če govori vse naenkrat, vse vprek,« je rekel smeje se bandit, »ne pride do poravnave. Omenjeni Tomaso mi je bil v ječi tovariš, a ne prijatelj. Pogosto ga je obiskoval Orlanduccio...«

»To ni res!« sta zavpila oba brata hkratu.

»Dve zanikanji veljata za eno potrdilo,« je nadaljeval mirno Castriconi. »Tomaso je imel denar; jedel je in pil vedno boljše kakor drugi. Vedno sem ljubil dobro meso (to je moja najmanjša napaka), vsled česar sem kljub velikemu odporu proti občevaranju s tem podležem večkrat z njim skupaj obedoval. V zahvalo sem mu svetoval, naj z mano pobegne... Mala delica... ki sem ji bil dober, me je oboro-

žila s sredstvi... Nikogar nečem izdajati. Tomaso je odklonil, češ, da je svoje stvari gotov, ker je odvetnik Barricini zastavil zanj svojo besedo pri vseh sodnikih, tako da pojde odtod bel ko sneg in z denarjem v žepu. Kar tiče mene, sem mislil, da moram na zrak. Dixi! (Govoril sem)!«

»Gromada laži je, kar je ta človek povedal,« je kričal Orlanduccio. »Da sva vsak s svojo puško na ravnem polju, bi ne govoril takole.«

»Poglejte no, kakšna neumnost!« se je zagrohotal Brandolaccio. »Ne sprite se z župnikom, Orlanduccio!«

»Ali me boste vendar izpustili, gospod della Rebbia!« je nepotrpežljivo rekel prefekt ter bil z nogama ob vrata.

»Saverija, Saverija!« je klical Orso.

»Vrta, odprti vendar vrata!«

»Trenutek prosim,« je rekel Brandolaccio. »Najprej se morava spraviti na varno midva. Navada je taka, gospod prefekt, da se spravljeni prijatelji še kake pol ure v miru kaj pomenijo, predno se razidejo.«

Prefekt ga je ošinil z zaničljivim pogledom.

»Sluga pokoren vsej družbi,« je pozdravil Brandolaccio ter iztegnil pred se svojo roko. »Alo, idimo, Brusco,« je rekel svojem psu, »skoči mesto gospoda prefekta.«

Pes je skočil skozi vrata, bandita za njim; hitro sta pobrala v kuhinji svoje orožje in stekla čez vrt. Na oster zvok so se kakor začarana odprla sobna vrata.

(Dalje.)

diceanu, sin poslanca v bivšem ogrskem državem zboru Cori¹ na Brediceanu. — Minister Brediceanu, je zastopal Rumunijo že na mirovni konferenci v Parizu, je dovolil pogovor bucareškemu dopisniku »Agramer Tagblatt« in mu podal naslednje zanimive izjave: »Program nove vlade je kratak: enoten volilni zakon in finančna reforma, s katero se preuredi davčni zakon. Kadar bosta rešena ta dva predloga, se razpišejo nove volitve in omogoči ustavna, parlamentarna vlada. Kar tiče narodnostnega vprašanja, skušam delati v zmislu mojega pokojnega očeta, ki so ga enako spoštovali in ljubili Rumuni in Mažari. Gojim prepričanje, da se morajo podpirati kulturna stremjenja vseh narodov. O cerkvi je toliko, da želim zanj najpopolnejšo in najširšo avtonomijo, ki naj polagoma potom naravnega razvoja dovede do ločitve cerkve od države. V šolskem vprašanju gojim prepričanje, da ima vsak pravico dobiti šolo, ako v polnem obsegu izpolnjuje zakonske predpise. Državna podpora šolam se mora ravnati po razmernem številu narodnosti.«

+ O indskem nacionalističnem kongresu, ki se je dne 29. decembra v Ahmedabadu (ne Allahabadu), se poroča še: Kongres, na katerem so bili zastopani tako brahmanski kakor muslimanski inteligenti, je sprejel resolucijo Ghandijevo, ki pozivlja, naj se po celi deželi sklicujejo javni shodi (kljub prepovedi od strani angleške vlade). Resolucija določa, da izvršilna oblast pripada Ghandiju, če pa ga aretirajo, njegovega namestnika. Dalje pravi resolucija, da Ghandi, oziroma njegov namestnik, nima pravice sklepati katerokoli pogodbo z angleško vlado, ne da bo preje vprašal kongres nacionalistov. Očividno se misli na kakšno konvencijo kakor na Irskem ali Egiptu. Dozdaj je vlada izvršila v teku zadnjega meseca okoli 3500 arestov.

Pravna novica.

— Načrt zakona o narodnih šolah je kot priloga »Učiteljskega tovariša« z dne 29. dec. 1921 stopil med nas. Ta načrt pa tepta pravice slovenskega ljudstva in mu nalaga reznosna bremena, ponižuje učiteljski stan in pomeni popolno ločitev šole od Cerkve. Nekaj primerov! Člen 50.: »V vseh osnovnih šolah se pouk vrši v službenem, srbo-hrvatskem jeziku.« — Člen 51.: »Vse učne predmete v osnovni šoli učijo državne učiteljstvo — učitelji in učiteljice.« Ako učna oseba ni iste vere, katere so učenci, more minister prosvete na izrečno, zahtevo staršev ali njihovih namestnikov opustiti učenca od obiska verouka, ali pa imenovati drugo sposobno osebo za veroučitelja. Po členu 53. odobruje učne knjige minister prosvete, knjige za verouk pa mora poprej odobriti minister ver. O cerkveni odobritvi ni nobene besede. Po členu 140. nastavlja učitelje, ozir. sestavlja za ministra prosvete (člen 145.) ambo-predloge, komisija, obstoječa iz prosvetnega inšpektorja (višjega šolskega nadzornika), enega šol. nadzornika iz oblasti in po enega učitelja iz vsakega nadzorovalnega okraja. Besedo imajo sami učitelji, starši nobene! — Šolske običine so dolžne zidati šole, zidati ali plačevati učiteljem stanovanje, z denarjem podpirati šolske izlete, šolske čitalnice itd. Šolski odbori (šolski sveti) so samo dveh vrst: krajevni in oblastni. Oba imata skoro same dolžnosti. Glede nastavljanja učiteljev nimata nobene besede. Oblastni inšpektor in okrajni šolski nadzornik imata precejšnji del tiste oblasti, ki sta jo doslej imela višji in okrajni šolski svet. Imata celo blast za kazni odtegniti učiteljem del njihove plače, nadzorovati delovanje krajevnih šolskih odborov in kaznovati njihove člane itd. — Ta načrt je tako nazadnjaški, da ga bodo brez dvoma zavrgli tudi slovenski liberalni učitelji. Za naše slovensko ljudstvo je pa ta načrt nečuvstva žalitev. Vsakemu zavednemu Slovincu bo iz načrta jasno, da pomeni sedanji centralizem za naše narodno življenje — smrt.

— Kralj na lovu v Belju. Po lovu v Kamniških planinah je odšel kralj Aleksander na lov na Friderikovo posest. v Belje, kjer ga je sprejel upravitelj in minister na razpoloženju g. Kristan. Kralj je ustrelil silnega jelena. Na poslovilni večerji, ki jo je priredil Nj. Veličanstvu na čast g. ministra Kristana, je bil kralj izredno dobre volje.

— Večerja na dvoru. Snoči so bili na dvoru na večerji ministri dr. Marinković in dr. Kumanudi ter še generalnega štaba general Pešić.

— Komendant celokupne žandarmerije Uzun-Mirković namerava odstopiti, ker je zakonodajni odbor sklenil, da se zmanjšajo njegove doklade in da naj se po činu izenači s šefom policije.

— Upokojen je višji policijski nadzornik g. Vilko Baebler.

— Železniška nesreča na Grosupljem. Dne 2. jan. ob 7. uri zvečer je na Grosupljem stroj povozil mladega fanta iz Semiča in mu odtrgal obe nogi. To je zopet dokaz, kako neumesten je sedanji vozni red, po katerem v času od pol 7. do pol 8. ure na malem obratovališču na Grosupljem pre-

važna semintja 5 do 6 vlakov. Prostor je majhen, tema, nezadostne varnostne uredbe in tako se vedno dogajajo težke nesreče, izmed katerih je že par smrtnih slučajev. Naj bi se razdelil vlak, ki odhaja iz Ljubljane. — Grosuplje in ki se tam razdeli eden v Karlovce, drugi pa v Kočevje, tako, da bi odhajal vlak na Kvčevje ob 7. uri mesto ob 6. uri. S tem ne bi železnica nič več utrpela kot enega vlakovodjo; garnitura, strojevodja, stroj in personal itak že gre za Kočevje obenem z enim vlakom ob 6. uri iz Ljubljane. Pridobilo pa bi se to, da se ne bi stroj brez potrebe eno uro kuril v Grosupljem, razbremenjeno bi bilo obratovališče na Grosupljem in s tem bi se zmanjšala možnost nesreč; ljudstvo pa bi bilo zelo hvaležno, ker bi pridobilo eno uro časa več v Ljubljani, prej bi se ogrel vlak Ljubljana—Kočevje in ne bi potujoče občinstvo eno uro zmrzvalo v vlaku ali po nepotrebnem zapravljalo v gostilnah na kolodvoru. Če že prošnje in intervencije nič ne pomagajo, naj vsaj zaležejo vedno pogostejši dogodki človeških žrtev.

— Nesreča v zagorskem premoškopolju. Rudarji Ivan Tomše Martin Tomše, Jurij Lazinski in Franc Burnik so delali 29. m. m. popoldne v rovu Kotrež. Kopali so zemljo in podpirali strop z lesom. Ob pol 5. uri popoldne se je pa udril del stropa in deloma podsl Ivan Tomšeta, katerega so njegovi tovariši hitro rešili, tako da je le težko poškodovan.

— Razveljavljen razpust društva. — Svoječasno je zagrebška policija pod pretezo, da je »Savez brijačko-vlasuljarskih pomočnikov« komunistično društvo, istega razpustila in odredila konfiskacijo imetja. Na pritožbo društva je bila ta odredba razveljavljena in premoženje vrnjeno.

— Neprilike zagrebških trgovcev na Dunaju. V »Zagrebačkem Dnevniku« je priobčeno odprto pismo, naslovljeno na ministrstvo za zunanje zadeve in na ministria za trgovino in industrijo. Iz pisma posnemamo: Dunaška policija je pred nedavnim časom izvršila racijo po kavarnah in lokalih, v katerih se navadno zbira »trgovski svet«. V L. okraju je bilo ob tej priliki aretiranih tudi več zagrebških trgovcev, ki so jih detektivji vodili tja v 20. okraj in sicer peš. Kdor ni hotel peš po dežju, je moral plačati voz zase in za detektive. Na stražnici so morali čakati 10 ur, da so jih zaslislali. Pri zasliševanju so jim odvzeli legitimacije, vse dokumente in ves denar, ki so ga imeli precejšnje vsote, nekateri do 800.000 kron. V zameno so jim dali priznanice in jih s tem poslali na davčni urad, kjer so morali plačati prav mastne davke, minimalno 100.000 kron. Trgovci zahtevajo, da se jim povrne denar in da se jim da zadoščenje. Obenem zahtevajo, da se prične pri nas z represacijami.

— O Conrad-Hötzendorfovi knjigi, oziroma I. zvezku njegovih spominov »Aus meiner Dienstzeit 1906—1918« sodi znani Sosnovsky v »Köln. Volkszeitung«, da so dragocen doprinos k zgodovini svetovne vojske in njenih vzrokov. Conrad je podoben Benedeku, v kolikor sta oba proti svoji volji zavzemala vodilno mesto v armadi, oba sta bila tipična Avstrijca stare šole in oba sta imela enako nesrečo. Sicer pa se razlikujeta kakor noč in dan; Benedek je bil malenkosten »komisoficer« in neizobražen paradedgeneral, Conrad je stal na višini vojnostategične znanosti in je obenem imel politični talent. Njegova knjiga je zgodovinskega pomena, ker sebe samega le malo opisuje, ampak govori le o stvari. Samo v dodatku k knjigi je 41 dokumentov, v sami knjigi pa jih navaja še več. Subjektivna je knjiga, se razume, kljub temu. Conrad označuje kot svojo vodilno misel, ki ga je navdajala že ob času afere zaradi sandžakske železnice, to, da mora monarhija najprej obračunati z Italijo, potem pa anektirati Srbijo, ker se Rusije zaradi njene notranje in zunanje slabosti po japonski vojski ni bilo bati. Sicer se je že takrat bal, da se okoli Avstrije in Nemčije sklene železni obroč vseh ostalih vesele. Aerenthal in Franc Jožef pa nista hotela o taki »preventivni vojski« nič vedeti, dasi je na Conradovi strani stal Franc Ferdinand.

— Rusov živi v Berlinu okoli sto tisoč. Dotok Rusov v prestolico Nemčije čedaljebolj narašča. Opaža se, da ruski emigranti zadnje čase zelo zapuščajo dežele entente in se naseljujejo v Berlinu. Vzrok bo deloma tudi ta, da Rusi čutijo, da se političnogospodarske zveze med Nemčijo in Rusijo bolj in bolj krepijo. Sicer so se pa Rusi v Berlinu vedno dobro počutili in marsikatero rusko gibanje je od tukaj izšlo. Velika večina se bo pač prealislje vrnila v Rusijo, nekaj jih pa stalno ostane v Nemčiji. Mnogi so se etablirali kot zdravniki, pravniki, tehniki, slikarji in igralci. Duševno življenje Rusov v Berlinu je zelo živahno. Ustanovili so svojo ljudsko šolo in celo neke vrste visoko šolo, več čitalnic in društev. V Berlinu izhajajo 4 ruski časniki in 1 revija. Čudovito veliko pa je ruskih književnih zalog, okoli 100! Največ se tiska ruskih klasikov in strokovnih knjig, ki zalagajo tudi trg na Ruskem, Ameriki in ostalih emigrantskih deželah.

— Nogo zlomil si je Mesec Albin na Glincah, ker je zdrsil na ledenem potu.

— Slomškova zveza. Odborova seja dne 6. t. m. ob 3. uri v tajništvu, Florjanska ulica št. 7/II.

— Redni občni zbor poverjenstva splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot za Ljubljano in okolice se vrši na Sv. Treh Kraljev ob 9. uri dopoldne v restavraciji »Zlatorog« v Gosposki ulici. Vojni invalidi in vdove, vaša dolžnost je, da se obnega zbora polnoštevilno udeležite!

— Pregled invalidov. Vsi oni, ki doslej še niso bili pri invalidskem pregledu, bodisi da se niso pravočasno prijavili in ki se smatrajo zares za vojne invalide, naj se priklase za naknadni invalidski pregled pri občinskih uradih svojega bivališča. K zgledni se prinese vse vojaške listine. — V Ljubljani stanuječi naj se tozadevno čimprej zglase v vojaškem uradu v Mestnem domu.

— Zagrebški redarji bodo zopet nosili številke. Glasom odredbe policijskega ravnateljstva, bodo nosili vsi stražniki, ki bodo imeli nočno službo, na levi strani prs tablico s številko.

— Posnemanja vreden primer. Pristaši Hrv. ljudske stranke v Bosni so zbrali 47 tisoč 392 K 57 vin. in to vsoto oddali kot božično darilo tiskovnemu skladu za svoje glasilo »Hrvaške Pučke Novine«.

— Potres. V Dubrovniku je bil 26. pr. m. več sekund trajajoč močan potres. Pred potresom se je čul močan grom.

— Požar na kolodvoru v Skopju. Na starega leta dan je na kolodvoru v Skopju izbruhnil požar in napravil nad pol milijona kron škodo.

— Na smrt sta bila obsojena v Skopju oče in sin, ker sta umorila petletno hčerko tamkajšnjega učitelja in jo potem zakopala.

— Z britvijo prerezal si je vrat 1. januarja letos 56 letni posestnik Matija Toman iz Zgornje Lipnice pri Radovljici. — Opekljali so ga v Ljubljano, kjer je umrl.

— Nezgode in poškodbe. Ko je streljal s samokresom, je odtrgal krogla 26 letnemu Josipu Cestarju palec leve roke. — Ko je nakladal moko, si je Franc Levšek oddrgnil kožo na levi roki in se zastrupil. — Delavcu Francu Erbežniku iz Vevč je odtrgal stroj v papirnici prst desne roke.

— Ponarejeni pregledni list. Jožef Likozar iz Cerkelj je dne 29. avgusta 1921 zaklal v Cerkliah tri prešiče, katere je poslal v Ljubljano. V mestni kavarni so ugotovili, da so imeli prešiči živinsko kužo. Ko so zaslišali mesogleda Janeza Omerzo iz Cerkelj, je povedal, da prešičev ni ogledal in da je bil v klavnicni odvzeti pregledni list ponarejen. Ponaredil ga je Janez Likozar, ki je bil zato obsojen na 6 tednov ječe.

— Vlom. Na sveči večer je bilo pri Devici Mariji v Polju vlomljeno v skladišče vojaške oblačne delavnice. Odnešeno je bilo blaga v vrednosti 32.800 kron. Vojaška oblast je sama proizvedla po storilcih in je poveljstvo delavnice prišlo vojak-krojača Manolovića Mirosova in Sević Budimira, katere sta priznala, da sta izvedla vlom.

Štalijska novica.

Š. zaženje domovine in kralja. Mariborski kazenski senat je bil na Silvestrovo, ko je obtožencem delil izredno milostne kazni, po demokratske, srbskem zakonu prisiljen izreči radi žaljenja domovine in kralja izredno ostro kazni: tri leta ječe. Nesrečnež, katerega je ta kazen doletela, je Ivan Horvat, posestnik iz Nemčevce. Bil je ovaden orožništva, da je pri nekem razgovoru med večerjo vinen zabavil čez Jugoslavijo in pri tem žalil tudi kralja Petra, in sicer: »Kaj neki iščejo tu Srbi, saj jih ni nikdo sem pozval, tu je bilo Mažarsko že 1500 let in Mažarsko tudi ostane.« Nato je rabil glede kralja Petra izraze, ki jih seveda ne moremo navesti. Horvat se je zaovarjal s popolno pijanostjo in da zaženja Velikanstva sploh ni zagrešil.

Ljubljanska novica.

Ij Železničarji. Dne 4. t. m. ob 11. uri dopoldne smo prejeli od predsednika vrh. vodstva koaliranih železničarskih organizacij iz Belgrade sledečo brzojavko: »Pitanje o jednokratnoj pomoći za poedine kategorije stoji dobro. Kadimo za sve. Pismo sleduje. — Predsednik Stanojević. — Na to brzojavko je poslal pokrajinski koalicijski odbor sledečo brzojavni odgovor: »Vztrajamo na zahtevah za vse nastavljeno in nenastavljeno osobe. Zahteve so bile pripoznane kot opravilene. Vsaka pogajanja nepotrebna. Položaj resen. Poročajte takoj.« — Koalicijski odbor.

Ij Na lipski univerzi je te dni umrl profesor za rimsko in nemško državljansko pravo in zelo znamenit papyrslovec dr. jur. et phil. Ludvig Mitteis, ki je bil rojen v Ljubljani leta 1859. Študiral je pravne vede na Dunaju in Lipskem, postal sodnik na Dunaju in leta 1884 habilitiral na dunajski univerzi za rimsko pravo. Potem je prišel v Prago, zopet na Dunaj, 1899 pa na Lipsko. Razum mnogih strokovnih študij in zelo dragocenega spisa o avstrijskem avtorskem pravu je izdal tudi veliko število papyrusov.

Ij »Faust« uprizorjen v korist Udruženja gledaliških igralcev, je nanovo insceniran z delno novo zasedbo. Opozarjamo p. n. občinstvo, da je začetek predstave točno ob pol 8. uri in ne ob 8. uri.

Ij »Ljubljana«. Drevi ne bo p e v s k e š o l e. — P e v s k a v a j a p a b o o b 8. u r i z a m e š a n i z b o r. — P o v a j i v a ž n a o d b o r o v a s e j a.

Ij Gosp. rezervni oficirji se vabijo k udeležitvi slave badnjaka 6. t. m. Gospodje, kateri želijo jahati v sprevedu, naj to javijo Dravskemu artilerijskemu polku do 5. t. m. opoldne, da se jim dostavi potrebni konji. Kateri ne želijo jahati, čakajo

na badnjak v menaži Oficirskega doma, to je kasarna Vojvode Mišića ob 15. uri. Jahači se zbirajo 6. t. m. ob 12. uri 45 minut pred Dravsko divizijsko oblastjo. Vsi gospodje v uniformi s plaščem. Komendant polkovnik: Polak.

Ij Na zabavi večer, ki ga priredi zveza organizacij magistratnih uslužbencev danes v četrtek, 5. jan. ob pol 8. uri zvečer v dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu v prid svoji bolniški blaginji, vabimo občinstvo, da se ga udeležijo v čim največjem številu. Vstopnina je pet dinarjev. (k)

Ij Ludski oder. Danes točno ob pol 20. uri vaja. Red vaj naj si članstvo ogleda na razglasni deski. — Upravnik

Ij Družabni klub še enkrat opozarja na današnji priateljski večer, ki bo v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva cesta 5 ob 8. uri zvečer. — Kot vsako leto priredi naš klub 4. februarja veliko zabavo v »Unionu«, samo še v večjem obsegu kot lani. Vabila se razpošljejo v kra kem

Ij Trošarina na plin. Mestni magistrat naznanja: Zakon o državni trošarini, objavljen v Uradnem listu št. 110 z dne 23. septembra 1920, predpisuje, da se mora tam, kjer se rabi plin za kurjavo ali pogon in za razsvetljavo, pa gre skozi isti plinomer, trošarina plačevati od vsega porabljenega plina. — Proti tej določbi, kakor proti višini trošarine na plin sploh, je mestni magistrat meseca oktobra 1920 na ministrstvo financ vložil utemeljen ugovor. V tem ugovoru je poveljal, da imajo doslej stranke v Ljubljani, kakor tudi drugod, ki rabi o plin za kurjavo ali pogon in za eno ali dve luči, inštaliran samo en plinomer in da se njim za zaračunava po nižji, plinu za kurjavo določeni ceni. To pa radi tega, da se strankam zmanjšajo troški za instalacijo in za najem žično od plinomerov. Ako se od teh strank sedaj zahteva nova trošarina od vsega porabljenega plina se njim čuti krivica, kajti no zakonu je treba trošarino plačevati le od plina za razsvetljavo. Pa bi se odstranila ta krivica, bi se moral pri takih strankah postaviti poseben plinomer za luč. To pa je vobče nemogoče, razen, če se obstoječa instalacija razladi in naredi čisto nova, kar bi strankam povzročilo ogromne troške in kar bi dalo povod da bi stranke plinovo luč opustile. Pa tudi bi se ne bilo moglo dobiti zadostno število plinomerov. Zato je magistrat predlagal, da se v to oznanjenih slučajih ena ali dve luči oprosita trošarine, ker bodeta sicer škodo trpeti država in plinarna. — Enako vogo je vodstvo plinarne meseca marca 1921 vložilo na tukajšnjo finančno stražo, v kateri je za slučaj, če bi se magistratovemu predlogu ne ugodilo, predlagalo, da bi se strankam plin za razsvetljavo zaračunaval pavšalno. — Ministrstvo financ oz. generalna direkcija posrednih davkov je z odlokom z dne 5. novembra 1921, št. 6248, oba predloga odklonilo ter ukazalo, da je plin za kurjavo in motorje, ki nima posebnega plinoma, — marveč prehaja skozi isti plinomer, kakor plin za razsvetljavo, podvržen trošarini. Plinarna pa je od finančnega ravnateljstva dobila nalog, da tu oznanjenim strankam za dobo od 20. septembra 1920 do konca oktobra 1921 naknadno, predpiše trošarino ter isto izterja.

Tekom tega meseca boje plinarna strankam dostavila račune naloge ter vabi stranke, da iste trošarino poravnajo, da se izognejo posledicam, ki zadenejo tiste, ki davkov ne plačajo pravočasno. Ij Burko »Ulica št. 15« ponovi na splošno željo Ljudski oder v nedeljo, dne 8. jan. ob pol 20. uri v Ljudskem domu. Predprodaja vstopnic od dana naprej vsak delavnik od 12.—15. in od 17.—19. ure ter na praznik in nedeljo celi dan v prosorih uprave Ljudskega odra, I. nadstropje v Ljudskem domu.

Prosveta.

pr Vladimir Korolenko, sloveči ruski pisatelj, je umrl 25. decembra 1921 v Poltavi. Bil je pravi tip ruskega inteligenta v najboljšem pomenu te besede, poln idealnega heroizma, poštenosti in vere v človeka. Leta 1853. se je v Žitomiru šolal na poljedelski in gozdarski akademiji ter kmalu začel idejno borbo proti carizmu, vsled česar je bil izgnan v Sibirijo, kjer je živel do leta 1885. Tam je napisal svoja prva dela. Takoj po povratku iz Sibirije je izšla njegova novela »Makarjev sonaj«, polna usmiljenja, ki je razširila njegovo slavo tudi po inozemstvu. Najbolj pa je v Evropi znan njegov »Slepi glasbenik«. V nasprotju z večino drugih ruskih pisateljev je v njegovih delih neka harmoničnost, preprosta miloba, slaček ritem. Sicer pa tudi on ljubi otožno, široko, sanjavo rusko pokrajino in naravo in se navdušuje za vse človeško; je pa v njegovih delih neka posebna čistota. Najbližje stoji Turgenjevu in deloma Tolstemu po jasnosti. Z boljševizmom se Korolenko nikakor ni mogel sprijazniti. Ker je bil sovjetskemu režimu nasproten, ga niso pustili v inozemstvo, da se zdravi od bolezni, kateri je sedaj podlegel.

Cerkveni vestnik.

Ij Nočnim častivcem presvetega Rešnega Telesa se naznanja, da je nočjo ponoči redna mesečna molitvena ura. Ker mnogi častivci radi pozabijo, se jih s tem opozarja, da se zanesljivo udeležijo. Moli se 22. ura.

Orlovski vestnik.

Št. Jakobski kroček orle in danes zvečer ob pol 8. uri občni zbor.

Dijaški vestnik.

d Kratka seja Priprav. odbora za Dijaški dan 1921 se vrši danes 5. t. m. točno ob 17. uri v Ljudskem domu. Posamezne organizacije naj se po zastopnikih seje zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

Turistika in sport.

Smučji, rabljene, razdeli »Sportna zveza« dne 5. t. m. popoldne. Sportni klubi, ki so zaprosili za nje, naj pridejo popoldne ob 3. uri v skladišče Gosposvetska cesta št. 14. Prineso naj potrdilo kluba in kavicijo po 25 D. za par. — Sportna zveza.

Klub kolezarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani ima svoj občni zbor v petek, na praznik Treh kraljev ob pol 9. uri dopoldne v restavraciji Narodnega doma. Udeležite se ga polnoštevilno. — Tajnik.

Socialni vestnik.

s Invalidom in vdovam delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani naj služi v vednost, da se bodo počeni s 1. januarjem 1922 rente in draginjske doklade nakazovale: a) do 100 K (vštevši draginjsko doklado) za 6 mesecev v naprej, b) do 200 K (vštevši draginjsko doklado) za tri mesece v naprej, c) nad 200 K (vštevši draginjsko doklado) pa vsakomesečno.

Gospodarstvo.

DEVIZNI TRG.

Ljubljana, 4. I. 1922.

Zadnje dni je naša krona v Curihi zopet padla na 1.90. Na zagrebški borzi so se vse tuje devize in valut zadnje dni dvignile. Izjemo tvori samo Dunaj, ki je padel na 4.20 do 4.25, medtem ko je notiral koncem leta prehodno preko 5.—. Italija notira v Zagrebu kljub vsem polomom in gospodarskim krizam danes 1215—1220. — Najbolj se je dvignila Praga, ki ni prekosila samo dinarja, ampak se je dvignila na 4.55. — Budimpešta stoji na okrog 46, Berlin okrog 150, a dolarji med 285—289 in so zopet zelo čvrsti.

V Curihi je narasla deviza Praga na 8.—. Na Dunaju je narasla poljska marka gotovo pod vtisi bližnje trgovske pogodbe z Rusijo na 225 n. a. kron za 100 poljskih mark.

REN—MENA—DONAVA

Veliki vodocestni projekt Ren—Mena—Donava oziroma Amsterdam—Köln—Passau—Dunaj—Pešta—Črnomorje se bliža svoji popolni rešitvi. Važnost te velike prometne ceste, ki preseka vso srednjo Evropo in veže Severno morje s Črnim ter teče skozi šest držav: Nizozemsko, Nemčijo, Avstrijo, Ogrsko, Jugoslavijo in Rumunijo, ozir. Bolgarijo, se razviči ob prvem pogledu na karto. Nemška država je s po-

godbo dne 19. julija 1921 podelila družbi »Rhein—Main—Donau A.-G.« koncesijo za zgradbo vodne ceste od Aschaffenburga na Meni do državne meje pri Passavi z vsemi pristanišči, jezovi itd. ter za zgradbo velikih električnih central. Po zgraditvi pripadejo vodnocestne zgradbe državi, toda brez električnih central. Pogodba velja čez 100 let, to je do leta 2050 po Kr.

BORZA.

Curih, 4. jan. (Izv.) Devize: Pešta 0.87, Berlin 272, Italija 21.95, London 21.40, Newyork 516, Pariz 41.40, Praga 8.—, Dunaj 0.18, Zagreb 1.90, Varšava 0.17, Holandska 190.—, Valute: n. a. krona 0.11.

Zagreb, 4. jan. (Izv.) Berlin 150—151, Italija 1215—1220, Newyork 290, Pariz 23.50 do 24, Praga 448—455, Dunaj 4.20—4.25, Zürich 54—55, Bukarešt 210—230, napoleoni 980. — Dolarji 285—289.

Dunaj, 4. jan. (Izv.) Berlin 36.25, Italija 290.00, London 286.00, Newyork 6900, Pariz 497.50, Zürich 1330.00, Zagreb 23.75, Varšava 225.00

g Monopolski dohodki, Uprava državnih monopolov izkazuje v prvih desetih mesecih leta 1921 200,905,904 dinarjev dohodkov. Prejšnje leto je bilo v isti dobi 107,743,449 din. dohodkov. Dohodki znašajo torej v tej dobi za 93,162,445 dinarjev več kakor leta 1920. — In kljub temu so povišali sedaj cene tobaku v Ljubljani.

g Dovoljenje za izvoz valute. Finančni minister je izdal naredbo, na podlagi katere sme izdajati dovoljenja za izvoz efektivne valute preko 3000 dinarjev samo širši odbor Narodne banke v Belgradu.

g Žitne cene na našem trgu. Sombor, 3. jan. (Izv.) Pšenica notira 1520—1550, koruza 11.80, oves 9, ječmen 11., moka (št. 0) 21. — Tendence čvrsta.

g Dobava ogrskega premoža Jugosloviji. Reparaćijska komisija je odredila, da mora Ogrska naši državi dobavljati dnevno 1000 ton premoža iz pečurških premožovnikov.

g Preuredba carinske tarife. Finančno ministrstvo je izdelalo premembo in dopolnitev splošne carinske tarife.

g Laenderbank prenešana v Pariz. Končno je vendar dunajska Laenderbank prenešana v

Pariz. Delniški kapital v znesku 160,000,000 K nominalne se spremeni v 40,000,000 frankov nominalne tako, da se izda za vsako delnico od 400 K nominalne ena delnica od 100 frankov nominalne.

g Zaračunanje povišane ležarine. Pristojbine za ležarino se plačajo vobče po predpisih, ki so bili v veljavi, dokler je blago »ležalo«. Zato se ima plačati za blago, koje je za-lelo povišanje ležarine med »ležanjem«, poleg prej veljavne ležarine tudi povišano ležarino, toda to le od dneva povišanja. To ne velja pa za agio, ker je za doplačilo isega merodajen dan, ko se plačajo carinske pristojbine.

g Tara za ambalažo pri vrečah. Vreče, ki so obšile z juto, tako, la se oblika vreče ne izpremeni, se smatrajo kot ambalirane vreče. Kadar se nahaja v njih jednovrstno ulago, in se ne zahteva carinjenje po neto teži, naj se odbija tara kakor za vrečo in ne kakor za bale, ker služi tukaj juta kot zavoj vreče, a zavoj ni v smislu št. 10 pravil o tari, priznan kot tara.

g Poljski uvoz tekstilnega blaga v Rusijo. Ruska vlada je dovolila Poljski uvoz od 600 do 600 vagonov tekstilnega blaga v Rusijo.

g Nabava železniških voz v Nemčiji. — Železniško ministrstvo je sklenilo z Nemčijo pogodbo glede dobave 100 lokomotiv za brzovlake, 200 lokomotiv za osebne vlake, 100 lokomotiv za tovorne vlake in 50 manevrskih lokomotiv. Daje smo naročili v Nemčiji 4000 zaprtih vagonov, 3500 vagonov za premož ter 1500 drugih vagonov. Tisoč vagonov dobimo lahko takoj in so že gotovi, drugi bodo morali biti dobavljeni meseca junija.

g Notranje posojilo v Poljski. — Poljski finančni minister je predložil poljski zbornici zakonski načrt glede emisije zakladnih bonov v znesku 30 milijard.

g Nemška Avstrija in papirnat denar. V Nemški Avstriji je doseglo stanje papirnatega denarja 160 milijard n. a. kron.

g Delniške družbe na Češkoslovaškem. V teku leta 1919, je bilo ustanovljenih na Češkoslovaškem 56 delniških družb z delniško glavnico 270 milijonov češkoslovaških kron. Leta 1920, 131 deln. družb s 705 milijoni čl. kron I. 1921, 110 deln. družb s kapitalom 748 milijonov čl. kron in 43 brez označbe kapitala. V treh letih obstoja češkoslovaške republike je bilo ustanovljenih skupaj 340 delniških družb z delniškim kapitalom od 1783 milijonov čl. kron.

g Ovojni (izločeni) papir se bo prodal pri deželnem sodišču, soba št. 27, dne 9. t. m. ob 9. uri dopoldne.

g Rumuska zunanja trgovina. V prvih desetih mesecih I. 1921. — ej znašal celokupni

izvoz Rumunije (cerealija, petrolej in les 1,638.845 ton, v letu 1920. 790.532 ton.

g Insolvenca osješke manufakturne tvrdke. Osješka manufakturna tvrdka S. Wiesner je ustavila izplačila.

g Osební promet z aeroplani v Nemčiji. Aeroplanski osební promet se je v Nemčiji izredno razvil. Iz Berlina odhaja vsak dan aeroplan v Bremen in Hamburg ob 10. uri dopoldne in dospe na mesto opoldne. Iz Berlina v Dresden vozi aeroplan 1 uro in pol. Človek lahko prepotuje vso Nemčijo z aeroplanom. Voznina znaša še enkrat toliko kot prvi razred brzovlaka. Za brzovlak I. razred se plača iz Berlina v Bremen 250 mark, a z aeroplanom 450 mark. — Namerava se uvesti osební promet na črti Berlin—Pariz—Madrid in Berlin—Petrograd.

g Znižanje cene kruha na Angleškem. Na Angleškem so znižali te dni ceno četrtini hleba od 10 na 9 penc. Pred letom je še stal 15 penc.

g Brezposelnost v Ameriki. V I. 1921. je bilo julija meseca 5,735,000 brezposelnih delavcev. Vlada je doletela sedaj 500 milijonov dolarjev za brezposelnost.

g Cene žitu v Newyorku. Dne 31. decembra je notirala v Newyorku pšenica od 120 25 do 123.25, koruza 60, pšenična moka 4.50 do 5.25.

g Preproge iz Rusije. Komisariat za zunanje trgovinske zadeve v Moskvi je naročil iz Perzije in Buharije veliko množino preprog, ki jih upa drago prodati v inozemstvo. Nemčija jih je zaenkrat naročila 500 po zelo visoki ceni.

g Trgovska agencija v Pragi. (Izv.) Kakor javljajo iz Prage, je češkoslovaška vlada dovolila ustanovitev trgovske agencije kraljevine SHS v Pragi.

g Francoska trgovska misija v Pragi. (Izv.) V Prago je došlo te dni posebno trgovsko odposlanstvo iz Francije, ki namerava v Pragi ustanoviti skladišče vzorcev. Iz te naprave naj bi se polagoma razvil francoski trgovski muzej v Pragi.

Zelo prijetno deluje pri drgnjenju hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože zob in ust, lekarna. Fellerja prijetno dišiči »Elsalfluid«. Je mnogo močnejši in boljši kot Franc. žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojn. stekl. ali 1 specij. stekl. z ovitkom in poštno. pošlje za 48 K. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 134, Hrv.

ženitna ponudba.

Vdovec z enim štiriletnim otrokom, srednje starosti, penzionist in privatni uradnik na deželi, nekadilec, išče znanja v svrhu ženitve z boljšo gospodično ali vdovo v starosti od 30 do 40 let. Ponudbe s sliko na upravo lista pod: »Zvestoba 40«. Stroga diskretnost zjamčena.

Na stanovanje

eventuelno s hrano se sprejme gospod takoj ali s februarjem. Poizve se pri upravi lista pod štev. 43.

Sprejme se

izvežbana prodajalka

za veliko manufakturno trgovino v Ljubljani. — Ponudbe je nasloviti: »Poštni predal št. 69«, Ljubljana.

Potrta neizmerne žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je najin iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

JURIJ BUKOVNIK

včeraj dne 3. januarja nenadoma preminul.

Blagega pokojnika priporočava vsem v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana-Predoslje, dne 4. januarja 1922.

KATARINA, soproga.
IVAN, sin.

ženski šIVALNI STROJ

naprodaj po nizki ceni. Moste-Selo št. 46.

KONTORISTINJA

kot samostojna pisarniška moč, veča slovenščine in nemščine ter knjigovodstva in strojepljaja, se sprejme takoj. Prednost imajo one gospodične, ki so že služile v stavbi pisarni. Ponudbe brez izvirnih spričeval na upravo lista pod: »VESTNA 34«.

Razpis službe.

Mesto **TAJNIKA** občine trg Konjice se odda s 1. februarjem 1922. — Prednost imajo prosilci vpok. drž. uradniki, orožniki, samci. Ponudbe z zahtevo plače je vložiti do 20. januarja 1922. 476.

Zupanstvo trg Konjice.

Lepa darila

za vsako priliko!

Zlatina, srebrnina, namizne oprave in budilke, po nizkih cenah, kakor je bila zaloga brez carine prevzeta od go-sp. Kreplika (Mei-etz).

Jos. Selovin-Čuden, Mestni trg 13.

Zajčje kože

— kupuje tovarna klobukov —
»Šešir« d. d. v škofji Loki.

Razprodam različno

vinsko in drugo POSODO

— kupim različni rezan LES.
J. AUGUSTIN :: LJUBLJANA,
Dunajska cesta štev. 36.

Vsled preselitve se prodaja takoj

Trgovina z mešaním blagom

z vsem inventarjem vred, poleg farne cerkve, v lepem gorenskem kraju. — Ponudbe pod: »Izredno ugodna prilika«, na upravništvo »Slovenca«. 4776

POZOR!

POZOR!

Bakrene kotle

za žganjekuho, kotle za kuhanje sira, krme in perila, nadalje vsakovrstne aparate, brizgalnice za trte itd. izdelujem po naročilu solidno in trpežno. Prevzemam v popravilo in pocinjevanje bakrene kotle in druge bakrene predmete. Kupujem ali vzamem v račun po dnevni ceni star baker, svinee in ein (cinaste krožnike). Za dobro in solidno delo jamčim.

25 S spoštovanjem

Maks Weiss, bakrokotlar

Novi Vodmat 189, pošta Mosle pri Ljubljani.

Upravitelj prevozne podružnice.

Mednarodna prevozna tvrdka išče za Ljubljano sposobnega odpremnega uradnika (prednost ima Slovenec), ki je usposobljen, da prevzame samostojno vodstvo podružnice, ki se v kratkem otvori. Prepisi spričeval, slika kakor tudi zahteva glede plače, naj se pošiljajo na upravništvo »Slovenca« pod štev. 53.

Naznanjam,

da sem od g. Frana Krapeža prevzel dobroznano

Narodno kavarno.

Skušal bom podjetje ohraniti na dosednji višini. Skrbel bom za točno poslužbo, dobro pijačo in okusna jedila. Cenj. občinstvu bodo, kakor doslej, na razpolago vsi domači in večji tuji listi ter revije, politične, leposlovne in znanstvene vsebine. Na razpolago sta gostom dva izborna, popolnoma prenovljena biljarda. :: Priporočam se slavnemu občinstvu, da bi mi ohranilo isto naklonjenost, ki jo je izkazovalo mojemu predniku. ::

Z velespoštovanjem

Josip Carl,
kavarnar.

Velik požar

uniči vse brez gasilnega orodja.

Tvrdka FRAN SAMSA :: ZAGREB

GUNDULICEVA ULICA ŠT. 23

ima na skladišču: vse vrste brizgalnic, gasilskih naprav, čelade, pasove, škricke, znamenja, čepice, delavske obleke iz najboljšega drila; nabavlja ročne brizgalnice, moderne bencinke, male in velike, cevi vseh vrst, vederca, vijake in gumove črpalne cevi.

DNEVNE CENE BREZ KONKURENCE.